

Nr 1198

Av herrar **Larsson** i Luttra och **Dockered**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 40, med förslag till ändring i regeringsformen, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1039 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 40 föreslås att en utskottsmajoritet skall äga initiativrätt i frågor som ligger inom utskottets beredningsområde. De flesta utskotten har i dag ingen självständig initiativrätt; de har bara rätt att yttra sig i anledning av propositioner och motioner som har remitterats till dem. Några av utskotten, bl. a. konstitutions- och bevillningsutskotten, har en längre gående rätt att väcka förslag.

Författningsutredningen motiverade sitt förslag på utökad initiativrätt med att det knappast kunde göras gällande att behovet av initiativrätt var starkare på de områden där sådan rätt med goda skäl nu föreligger än på övriga områden. Man skulle vidare komma ifrån den svåra gränsdragningen mellan begränsat och obegränsat initiativ. En vidgad initiativrätt i utskotten ansågs av författningsutredningen ligga i linje med strävandena att på olika sätt stärka riksdagens ställning.

Enligt grundlagberedningen skulle initiativrätt för en utskottsmajoritet få en begränsad betydelse under tider då regeringen kan stödja sig på en fast sammanhållen majoritet i riksdagen.

Propositionens förslag kan därför inte anses tillgodose kraven på en stärkt ställning för riksdagen gentemot regeringen. Det ligger enligt vår mening i demokratins intresse att även en minoritet ges möjlighet att ta initiativ i utskotten och få dessa framförda till behandling i kammaren.

Vi anser att initiativrätten bör ytterligare utvidgas så att en fråga kan föras fram till kammaren, om en tredjedel av utskottets ledamöter så önskar.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 40, i vad avser utskottens initiativrätt, måtte besluta att utskott äger ta initiativ i frågor inom sitt beredningsområde om en tredjedel av utskottets ledamöter så önskar; samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig författningstext.

Stockholm den 1 april 1970

Gunnar Larsson (cp)
i Luttra

Robert Dockered (cp)